

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. spalio 27 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Donato Šerno (pranešėjas), Dalios Vasarienės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnaginėjo civilinę bylą pagal **suinteresuoto asmens Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos** kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal antstolio Dariaus Jonačio patikslintą pareiškimą dėl baudos skyrimo suinteresuotam asmeniui J. G., tretieji suinteresuoti asmenys D. G., uždaroji akcinė bendrovė „D. G. ir partneriai“, Kauno apygardos prokuratūra, Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija, R. V., A. V., E. V., K. V., R. V., O. B., V. B.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių baudos skyrimą už teismo sprendimo nevykdymą, aiškinimo ir taikymo.
2. Antstolis Darius Jonaitis pateikė teismui pareiškimą dėl iki 300 Eur baudos skyrimo skolininkui J. G. už kiekvieną antstolio reikalavimų nevykdymo dieną išieškotojos Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Inspekcija) naudai, remiantis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 585 straipsniu ir 771 straipsnio 6 dalimi.
3. Antstolio kontoroje išieškotojos Inspekcijos iniciatyva pradėtos dvi vykdomosios bylos Nr. 0117/18/00756 (pagal Kauno apylinkės teismo 2018 m. balandžio 18 d. išduotą vykdomąjį raštą civilinėje byloje [Nr. 2-1-548/2013](#)) ir Nr. 0117/19/00045 (pagal Kauno apylinkės teismo 2018 m. rugsėjo 12 d. išduotą vykdomąjį raštą civilinėje byloje [Nr. 2-19-840/2012](#)) dėl savavališkos statybos padarinių šalinimo.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

4. Kauno apylinkės teismas 2020 m. spalio 1 d. nutartimi antstolio D. Jonačio pareiškimą dėl baudos skyrimo tenkino iš dalies ir paskyrė skolininkui J. G. 5 Eur baudą už kiekvieną Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimo civilinėje byloje [Nr. 2-19-840/2012](#) ir Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo civilinėje byloje [Nr. 2-1-548/2013](#) (past. *Pirmosios instancijos teismo nutartyje padaryta klaida – nurodyta, kad minėtas sprendimas priimtas 2013 m. gruodžio 12 d.*) dėl savavališkos statybos padarinių šalinimo neįvykdymo dieną nuo 2018 m. rugsėjo 1 d.
5. Teismas nurodė, kad J. G. Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimu ir Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimu buvo įpareigotas per teismo nustatytą terminą pašalinti savavališkos statybos padarinius, t. y. parengti teismo sprendimuose nurodytų statinių, esančių žemės sklype (*duomenys neskelbtini*), projektinę dokumentaciją ir gauti statybą leidžiantį dokumentą, o nepavykus – savo lėšomis nugriauti teisės aktų reikalavimų neatitinkančius statinius ir sutvarkyti statybą vietę.
6. Atsižvelgus į tai, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas ir Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimas dėl savavališkos statybos padarinių šalinimo yra susiję – dėl visų statinių, esančių žemės sklype (*duomenys neskelbtini*), laikytina, kad abu teismo sprendimai turėjo būti įvykdyti vienu metu, t. y. 2018 m. rugsėjo 1 d. (po 6 mėnesių, skaičiuojant nuo 2018 m. kovo 1 d., kai įsiteisėjo Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2017 m. gruodžio 8 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 2-6-548/2017](#), kuria atmestas J. G. prašymas atidėti Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimo civilinėje byloje Nr. 2-42-548/2016 vykdymą).
7. Teismas nustatė, kad Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija 2018 m. gegužės 8 d. J. G. išdavė statybą leidžiantį dokumentą pagal 2016 m. parengto statybos projekto „Viešbučių paskirties pastato – svečių namų, maitinimo paskirties pastato – kavinės, esančių *duomenys neskelbtini*“ sprendinius. Šiame statybą leidžiančiame dokumente nenurodyta nei Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendime nurodyto šaldytuvo, unikalus Nr. *duomenys neskelbtini*, plane pažymėto 1011ž, nei Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendime nurodytos stoginės, unikalus Nr. *duomenys neskelbtini*, plane pažymėtos 1211g. Tai leidžia daryti išvadą, kad labai tikėtina, jog šaldytuvas, plane pažymėtas 1011ž, apdegė (sudegė) 2014 m. gruodžio 28 d., tačiau antstolio pareiškimo nagrinėjimo teisme metu (pagal teismui pateiktus rašytinius ir vaizdo įrašus (CD su fotografijomis ir USB laikmena su vaizdo medžiaga) bei suinteresuotų asmenų J. G. ir D. G. paaiškinimus) nustatyta, kad buvusio šaldytuvo vietoje po stogine įrengtos dvi šaldymo kameros. Nors jos techniškai gali būti kilnojamos, nėra įmontuotos į grindinį, yra padėtos ant jo, tačiau nagrinėjamu atveju jos yra sandariai integruotos į kitus statinius – stoginės stogas yra ir šaldymo kamerų stogas, stoginė turi sienas, kurios apgaubia šaldymo kameras. Be to, šaldymo kameros ribojasi su maisto gamybos patalpomis, iš kurių ir į kurias patenkama per bendras duris, jos yra funkciškai ir technologiškai susietos ir neatskiriamos.
8. Teismas nusprendė, kad jei Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendime nurodytas šaldytuvas, plane pažymėtas 1011ž, sudegė, tai nereikia, kad jo vietoje gali būti kitas. Šaldymo kamerų patalpa nėra nurodyta Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2018 m. gegužės 8 d. J. G. išduotame statybą leidžiančiame dokumente ir statinių projektinėje dokumentacijoje. Taigi Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas iš dalies neįvykdytas – sudegusio šaldytuvo, plane pažymėto 1011ž, vietoje yra kitas šaldymo įrenginys, nors neturėtų būti.

9. Taip pat teismas nustatė, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendime nurodyta stoginė, plane pažymėta 1211 g, nėra nurodyta Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2018 m. gegužės 8 d. J. G. išduotame statybą leidžiančiame dokumente ir statinių projektinėje dokumentacijoje. Dalis stoginės palikta, t. y. nugriauta tik jos dalis. Taigi Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimas civilinėje byloje iš dalies neįvykdytas – yra likusi stoginės dalis, nors neturėtų būti. Nagrinėjamu atveju negalima laikyti, kad šiuo metu esanti stoginė atitinka buvusių gretimų žemės sklypų savininkų 1997 m. birželio 24 d. sutikimą. Žemės sklypo ar gretimų žemės sklypų savininkų ar valdytojų rašytinis sutikimas reiškia ne abstraktų, o konkretų jų sutikimą, t. y. sutikimas duodamas ne bendrai statytojo teisei į statybą įgyvendinti, bet tik konkrečioms sutikime apibrėžtiems statybos darbams atlikti.
10. 1997 m. birželio 24 d. sutikimu tuometčiai gretimų žemės sklypo savininkai sutiko, kad J. G. pastatytų „dengtą kiemą tarp savo ūkinio pastato ir tvoros, nors ir neišlaikant atstumo nuo jų sklypo ribos“. Tai reiškia, kad tokiu sutikimu buvo neprieštaraujama tik dėl konkrečių sutikime apibrėžtų statybos darbų konkrečioje vietoje atlikimo, tačiau J. G. savo tariamą teisę įgyvendino žymiai didesne apimtimi ir siekia įteisinti ne paprastų konstrukcijų inžinerinį statinį (stoginę), bet visiškai kitos funkcinės paskirties pastatą, kuris, be kita ko, yra ne sutikime nurodytoje vietoje. Sutikimo išdavimo metu J. G. naudojosi tik 0,2914 ha ploto žemės sklypu, tuo tarpu projektuojamas pastatas patenka ir į 2003 m. įsigyto sklypo ribas. Teismas padarė išvadą, kad, J. G. siekiant įteisinti savavališkai pastatytą pastatą – gauti pritarimą projektiniams pasiūlymams ir statybą leidžiantį dokumentą pastatui, kuris pasiūlymuose įvardytas stogine, statyti, gretimų žemės sklypų savininkų (trečiųjų suinteresuotų asmenų) rašytinis sutikimas yra privalomas, todėl ginčijama Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2015 m. liepos 28 d. sprendimo dalis pagrįsta ir teisėta. J. G. teiginys, jog suinteresuoti asmenys E. V. ir K. V. savo sutikimą dėl statinio – stoginės statybos, nesilaikant 3 metrų atstumo iki žemės sklypo ribos, išreiškė pasirašydami 1998 m. gegužės 14 d. pirkimo–pardavimo sutartį ir jis yra galiojantis, yra visiškai nepagrįstas. Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendime civilinėje byloje [Nr. 2-1-548/2013](#) yra nurodyti stoginės statybos metai – 2005 m., tokiu būdu akivaizdu, kad pirkimo–pardavimo sutarties pasirašymo metu suinteresuoti asmenys E. V. ir K. V. negalėjo išreikšti savo sutikimo.
11. Nustačius, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas ir Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimas dėl savavališkos statybos padarinių šalinimo iki šiol neįvykdyti, skolininkui J. G. skirtina bauda, bet ne už kiekvieno teismo sprendimo, o už abiejų teismo sprendimų neįvykdymą.
12. Kauno apygardos teismas, išnagrinėjęs suinteresuoto asmens J. G. atskirąjį skundą, Kauno apylinkės teismo 2020 m. spalio 1 d. nutartį panaikino ir klausimą išsprendė iš esmės – antstolio D. Jonačio pareikštiną dėl baudos skyrimo atmetė.

13. Apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimo vykdymo, nurodė, kad iš byloje pateiktos 2020 m. liepos 2 d. kvalifikuoto statybos specialisto D. V. išvados „Dėl šaldymo kameros“ nustatyta, jog šaldymo kamera „Saldiklis ŠK-100“, esanti *duomenys neskelbtini*, nelaikytina statiniu pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymą, nes neturi laikinųjų konstrukcijų, t. y. sienų, kurios laiko stogą. Šaldymo kamera užima dalį stoginės ploto ir yra įrengta prie galinės sienos, todėl iš tos pusės šaldymo kameras nereiškia atitvaros – buvo panaudota esama stoginės galinė siena. Kitos šaldymo kameros atitvaros nelaiko, o tik susijungia su stoginės stogu (atitinkančiu šaldymo kameros plotą). Šaldymo kamera yra kilnojamas daiktas, priskirtinas įrenginių kategorijai, ji galima perkelti į kitą vietą iš esmės nesumažinus jo vertės. Šias aplinkybes taip pat patvirtina byloje pateiktas šaldymo įrenginio techninis pasas, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2020 m. gegužės mėn. raštas Nr. (14)-D8(E). Šie įrodymai byloje nėra paneigti jokiais kitais leistiniais ir patikimais įrodymais, todėl teismo išvada, jog Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas nėra įvykdytas, o žemės sklype negalėtų būti kitas šaldymo įrenginys, yra nepagrįsta byloje surinktais įrodymais. Tai, kad šaldytuvas, plane pažymėtas 1011ž, kaip nekilnojamojo turto objektas neegzistuoja, patvirtina ir 2020 m. lapkričio 16 d. Nekilnojamojo turto registro išrašas, iš kurio matyti, jog toks statinys nėra registruotas žemės sklype, esančiame *duomenys neskelbtini*.
14. Apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo vykdymo, nustatė, kad stoginė 1211 g (unikalus Nr. *duomenys neskelbtini*), apie 300 kv. m ploto ir apie 4,5 m aukščio, kurios stogas ir sienos iš išorės apkalti profiliuota skarda, iš vidaus – dailylentėmis ir kurią skolininkas J. G. buvo įpareigotas nugriauti pagal Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimą, nebeegzistuoja, o galimai jos vietoje yra pastatytas naujas statinys.
15. Iš Nekilnojamojo turto registro išrašo matyti, jog sklype įregistruoti kiti inžineriniai statiniai – kiemo statiniai (stoginė 1211 g, kiemo aikštelė, šuliny, tvora) yra statyti 1990 m., inventorizuoti 2005 m. Iš Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo matyti, jog stoginė, kurią J. G. įpareigotas nugriauti, greičiausiai yra pastatyta apie 2005 m.
16. Sprendžiant, ar yra tinkamai įvykdytas Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimas, Inspekcija teismo įpareigojimo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo aktuose turėjo pateikti konkrečias išvadas dėl esamo statinio, įvardijamo kaip stoginė, paskirties, apimties, tūrio, tapatumo su vykdytiname teismo sprendime nurodytu statiniu 1211 g, apie 300 kv. m ploto, 4,5 m aukščio, kurio stogas ir sienos iš išorės apkalti profiliuota skarda, iš vidaus – dailylentėmis. Tačiau iš byloje pateiktų aktų nėra aišku, ar stoginė (jos dalis), aprašyta 2013 m. gruodžio 23 d. sprendime, nugriauta ar pertvarkyta į sandėlį, ar po kilusio gaisro pastatytas naujas kitokios paskirties statinys, dėl kurio įteisinimo privalomi gretimų sklypo savininkų sutikimai.
17. Pirmosios instancijos teismas, konstatuodamas, kad J. G. nepateikė įrodymų, jog būtų faktiškai išardęs visas stoginės konstrukcijas, kurios buvo pastatytos iki Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo, ar gavęs statybą leidžiantį dokumentą „stoginei“ įteisinti, nepagrįstai įrodinėjimo našta pateikti į bylą įrodymus, pagrindžiančius nugriovimą, perkėlė suinteresuotam asmeniui. Nagrinėjamu atveju būtent išieškotoja, įgyvendinama savo tiesiogines funkcijas, turėjo pareigą patikrinti, ar teismo įpareigojimas pašalinti savavališkos statybos padarinius yra įvykdytas. Teismo vertinimu, skolininko padėtis negali nepagrįstai pablogėti tik dėl to, kad išieškotoja tinkamai pagal teisės aktų reikalavimus neužfiksavo padėties, susijusios su Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo įvykdymu.
18. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, byloje nėra neginčytinų duomenų, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas ir 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimas nebuvo įvykdytas, todėl pirmosios instancijos teismas nepagrįstai J. G. už kiekvieną teismo sprendimą ir jų pagrindu išduotų vykdomųjų raštų neįvykdymo dieną paskyrė baudą.

III. Kasacinio skundo ir atsilepimo į jį teisiniai argumentai

19. Trečiasis suinteresuotas asmuo Inspekcija kasaciniu skundu prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2020 m. lapkričio 24 d. nutartį ir palikti galioti Kauno apylinkės teismo 2020 m. spalio 1 d. nutartį. Kasacinis skundas yra grindžiamas tokiais argumentais:
- 19.1. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nusprendė, kad bauda J. G. už Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimo neįvykdymą negalėjo būti skirta. Buvusio 12 kv. m užstatyto ploto pagalbinio ūkio pastato – šaldytuvo 1011ž, kuris (tikėtina, po 2014 m. gruodžio 28 d. gaisro) jau yra pertvarkytas į apie 77 kv. m užstatyto ploto šaldytuvą, teisinė registracija buvo panaikinta Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimu, nes jis buvo pastatytas ir atitinkamai įregistruotas pažeidžiant teisės aktų reikalavimus. Todėl aplinkybė, kad Nekilnojamojo turto registro išrašė šaldytuvą 1011ž kaip nekilnojamojo turto objektą neegzistuoja, nereiškia, jog faktiškai statinio toje vietoje nėra ir teismo sprendimas yra įvykdytas.

- 19.2. Apeliacinės instancijos teismas, konstatuodamas, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas įvykdytas, nes šaldytuvas sudegė, neatsižvelgė į teisinį reglamentavimą, susijusį su statybos padarinių pagal teismo sprendimą šalinimo procedūromis, nukrypo nuo vienodo teisės aiškinimo bei taikymo. J. G., teigiantis, kad 2014 m. gruodžio 28 d. kilusio gaisro metu teismo sprendimu neteisėtai pripažintas statinys – šaldytuvas buvo pašalintas (sunaikintas), tokių duomenų nei tuo metu, nei vėliau Inspekcijos pareigūnams nepateikė. Kaišiadorių rajono apylinkės teismas 2015 m. spalio 15 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 2-1286-753/2015, antrą kartą atidėdamas 2012 m. spalio 9 d. sprendimo įvykdymą, pažymėjo, kad 2014 m. gruodžio 28 d. kilo gaisras ūkiniuose pastatuose *duomenys neskelbtini*, jo metu išdegė antrame aukšte įrengtos administracinės patalpos, taip pat apdegė dalis priestato, kur buvo įrengtos šaldymo kameros, ir nedelsiant (jo teigimu, 2015 m. balandžio mėn.) toje vietoje vėl buvo atstatytas (pastatytas) (visas ar jo dalis) tos pačios paskirties statinys (šaldytuvas).
- 19.3. Teismo įpareigojimo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo akto, kuriame konstatuota, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimu pripažintas neteisėtai pastatytas statinys – šaldytuvas – yra nugriautas (pašalintas), Inspekcija nėra surašiusi. J. G. informaciją apie Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimo įvykdymą su prašymu surašyti teismo sprendimo įvykdymo patikrinimo aktą Inspekcijai pateikė tik 2018 m. birželio 14 d. ir Inspekcijos pareigūnai, atlikdami teismo sprendimo įvykdymo patikrinimą vietoje, 2018 m. rugpjūčio 22 d. patikrinimo aktu konstatavo, kad teismo sprendimas neįvykdytas, nes toje vietoje, kurioje stovėjo neteisėtai pastatytas šaldytuvas (apie 12 kv. m), kuriam turėjo būti arba išduotas statybą leidžiantis dokumentas, arba jis turėjo būti pašalintas, šaldytuvas (tik jau apie 77 kv. m. ploto) faktiškai yra, o statybą leidžiantis dokumentas jo statybai negautas. Toje pačioje vietoje vienus statinius (ar jų dalis), dėl kurių teismo sprendimu skolininkas įpareigotas arba gauti statybą leidžiantį dokumentą, arba juos pašalinti (šiuo atveju šaldytuvus), neužfiksavus teismo sprendimo įvykdymo fakto, galimai nedelsiant juos pakeitus kitais statiniais (šiuo atveju šaldytuvu ar kokiu kitu šaldymo funkciją atliekančiu statiniu), Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas negali būti laikomas tinkamai įvykdytu.
- 19.4. Apeliacinės instancijos teismas, konstatuodamas, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas yra įvykdytas, nes buvusio šaldytuvo vietoje po stogine įrengtos dvi šaldymo kameros, kurios yra kilnojamieji daiktai, išimtinai remdamasis skolininko užsakymu 2020 m. liepos 2 d. parengta statybos specialisto D. V. išvada, netinkamai vertino byloje esančius rašytinius įrodymus.
- 19.5. Iš byloje esančių įrodymų akivaizdu, kad šios šaldymo patalpos (šaldytuvai) yra technologiškai susijusios su pagrindiniu pastatu. Šaldytuvas yra sandariai integruotas į kitus statinius, savavališkai pastatyto statinio („stoginės“) stogas yra ir šaldytuvo patalpų stogas. Be to, šaldymo kameros (šaldytuvai) ribojasi su maisto gamybos patalpomis, iš kurių ir į kurias patenkama per bendras duris, šaldytuvas su jomis yra funkciškai ir technologiškai susietas ir neatskiriamas. Šaldytuvo šaldymo patalpoms įrengti panaudota speciali technika, šaldytuvo patalpos yra savavališkai pastatytame statinyje, abiejų statinių (šaldytuvo ir stoginės) stogas yra bendras, šaldytuvo patalpos yra funkciškai ir technologiškai susietos tiek su savavališkai pastatytu statiniu (stogine), tiek su pagrindiniu pastatu, tad jo greitai ir nesudėtingai pašalinti, nepakeitus jo paskirties ir iš esmės nesumažinus jo vertės, nebūtų įmanoma, todėl šaldytuvas (su patalpomis), esantis savavališkai pastatytoje stoginėje, atitinka nekilnojamojo daikto požymius, todėl neabejotinai turėtų būti laikomas nekilnojamojo daiktu.
- 19.6. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nusprendė, kad bauda J. G. už Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo neįvykdymą negalėjo būti skirta.
- 19.7. Statinio (stoginės) statyba 2008 m. sausio 17 d. savavališkos statybos aktu Nr. 2-SSA-08-01 buvo pripažinta savavališka, o Kauno apylinkės teismas 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimu J. G. įpareigojo arba parengti projektinę dokumentaciją ir gauti statybą leidžiantį dokumentą stoginei įteisinti, arba statinį nugriauti.
- 19.8. Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2018 m. gegužės 8 d. J. G. išduotas statybos leidimas, kurio sprendiniai apima ir savavališkos statybos padarinių šalinimą – stoginės nugriovimą (pagal Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimą). Taigi minėtas leidimas išduotas su sąlyga, kad žemės sklype bus šalinami savavališkos statybos padariniai – savavališkai pastatyta stoginė, dėl kurios dar 2008 m. sausio 17 d. surašytas savavališkos statybos aktas Nr. 2-SSA-08-01, turi būti nugriauta. Tačiau Inspekcijos pareigūnams atvykus patikrinti teismo sprendimo įvykdymo vietoje, tikrinant statinio atitiktį statinio projektui, pagal kurį išduotas statybos leidimas, 2018 m. rugpjūčio 20 d. statinių atitikties statinio projektui patikrinimo aktu Nr. SPA-1201 buvo nustatyta, kad nors statinio projekte nurodoma, jog stoginė (plane pažymėta 1211g) yra griauinama (taip pašalinant savavališkos statybos padarinius), tačiau faktiškai dalis stoginės nenugriauta – savavališkos statybos padariniai nepašalinti.
- 19.9. Be to, apeliacinės instancijos teismas neteisingai išaiškino ir baudos už teismo sprendimo neįvykdymą skyrimo momentą. Teismo sprendimo neįvykdymo padarinių taikymas yra teismo sprendimo neįvykdymo pasekmė. Jai taikyti visiškai pakanka aplinkybės, kad teismo sprendimas nebuvo įvykdytas per jame nustatytą terminą, todėl Kauno apylinkės teismas 2020 m. spalio 1 d. nutartyje pagrįstai konstatavo, kad [CPK 771 straipsnio](#) 6 dalyje nustatyta bauda už abiejų teismo sprendimų neįvykdymą J. G. skirtina nuo teismo sprendime nurodytos įvykdymo datos, t. y. nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki visiško sprendimų įvykdymo.
- 19.10. Apeliacinės instancijos teismas padarė proceso teisės normų pažeidimus ir neteisingai vertino byloje esančius įrodymus. Apeliacinės instancijos teismas, nusprendęs, kad Inspekcijos surašytuose teismo įpareigojimo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo aktuose konstatuotos „gana prieštaringos aplinkybės“, nevertino, jog statybos valstybinę priežiūrą vykdanči institucijai į bylą yra pateikusi ne vieną teismo įpareigojimo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo aktą su priedais. Juose Inspekcija nuosekliai laikosi pozicijos, kad toje vietoje, kurioje pagal Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimą statinys (stoginė) turėjo būti pašalintas (tas pats nustatyta ir statinio projekte, pagal kurį išduotas ir statybos leidimas, sprendiniuose), faktiškai statinys (jo dalis) yra, todėl negali būti laikomas, kad sprendimas yra įvykdytas.
- 19.11. Kaišiadorių rajono savivaldybės administracija J. G. 2018 m. gegužės 8 d. išdavė statybos leidimą pagal statinio projektą, kurio sprendiniuose nurodyta, kad stoginė griauinama, o šaldytuvas – pašalintas, t. y. leidimas išduotas pagal statinio projektą, kuriame statinių, esančių ar statomų neišlaikant norminių atstumų (t. y. 3 metrų) iki gretimų žemės sklypo ribos, neturi būti. Jei statinio projekte būtų nurodyti faktiškai esantys statiniai (tiek stoginė, tiek šaldytuvas), toks projektas pažeistų imperatyvius teisės aktų reikalavimus dėl statinių norminių atstumų iki žemės sklypo ribos išlaikymo (nes gretimų žemės sklypo savininkų sutikimo dėl tokių statinių statybos, kuris, kaip matyti iš pirmiau nurodytų įsiteisėjusių teismų sprendimų, yra privalomas, J. G. neturi), todėl atitinkamai toks statinio projektas nebūtų buvęs patvirtintas ir pagal tokį projektą nebūtų buvęs išduotas statybą leidžiantis dokumentas. Taigi, šiuo metu J. G. dalį stoginės (dėl kurios 2008 m. sausio 17 d. surašytas savavališkos statybos aktas Nr. 2-SSA-08-01 ir kuri nurodyta 2013 m. gruodžio 23 d. teismo sprendime) nugriovė, dalies – ne. Statybą leidžiančio dokumento statinio (stoginės statybai) skolininkas taip pat neturi.
- 19.12. Be to, priverstinio vykdymo proceso metu byloje dėl baudų už teismo sprendimo neįvykdymą skyrimo ne Inspekcija (ar antstolis) turi pateikti neginčijamų įrodymų, kad teismo sprendimas neįvykdytas, bet būtent skolininkas, teigdamas, jog įvykdė teismo sprendimą, turi pateikti neginčijamų įrodymų, kad teismo sprendimas įvykdytas.
20. Sinteresuoti asmenys J. G., D. G., UAB „D.G. ir partneriai“ atsiliepime į kasacinį skundą prašo Inspekcijos kasacinį skundą atmesti ir palikti nepakeistą Kauno apygardos teismo 2020 m. lapkričio 24 d. nutartį. Atsiliepimas į kasacinį skundą yra grindžiamas tokiais argumentais:
- 20.1. Apeliacinės instancijos teismas aiškiai konstatavo faktus, kad vietoje sudegusio ir nebeegzistuojančio nekilnojamojo daikto – šaldytuvo, plane pažymėto 1011ž, stovi dvi kilnojamosios šaldymo kameros, t. y. kilnojamieji daiktai. Todėl teismo sprendimas yra įvykdytas.

Šaldymo kamerų ŠK-100 laikymas nekilnojamaisiais daiktais yra nepagrįstas.

- 20.2. 2020 m. rudenį K. G. įmonė parengė projekto „Viešbučio paskirties pastato – svečių namų, maitinimo paskirties pastato – kavinės, duomenys neskelbtini. Statybos projektas“ patikslinimą aiškinamąjį raštą, kuriame nurodyta, kad pagal schemą griunama tik dalis stoginės, kuriai nebuvo duotas gretimo sklypo savininko sutikimas. 2013 m. gruodžio 6 d. vykusio teismo posėdžio Kaišiadorių rajono apylinkės teisme civilinėje byloje metu buvęs gretimo sklypo savininkas patvirtino, kad ir buvo duotas sutikimas statyti Stoginės dalį, kuri pažymėta „Interaja“ projekte. Suinteresuotų asmenų vertinimu, susidarė situacija, kai Inspekcija sujungia visiškai nesusijusius klausimus dėl stoginės – Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimo įvykdymą ir galimas stoginės savavališkas statybas – ir jiems taiko netinkamas teisės aktų normas. Kaip matyti iš bylos medžiagos, po įvykusio gaisro, per kurį apdegė ir stoginė, J. G., likviduodamas gaisro padarinius, be kita ko, nugriovė ir savavališkai pastatytą stoginės dalį ir liko tik ta dalis, kuri buvo pastatyta pagal turimą sutikinimą, ir šią aplinkybę apeliacinės instancijos teismas įvertino.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl baudos skyrimo už teismo sprendimų nugriauti pastatus nevykdymą

21. Byloje keliamas klausimas dėl [CPK 771 straipsnio 6 dalyje](#) nustatytos sankcijos (baudos) už teismo sprendimų nugriauti savavališkai pastatytus pastatus nevykdymą skyrimo. Nagrinėjamoje byloje antstolis prašė skirti skolininkui J. G. iki 300 Eur baudą už kiekvieną antstolio reikalavimų nevykdymo dieną Inspekcijos naudai.
22. Remiantis [CPK 771 straipsnio 6 dalimi](#), jeigu per teismo nustatytą terminą neįvykdytas sprendimas, įpareigojęs skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, kuriuos gali atlikti arba nutraukti tik pats skolininkas, ar sprendimas, įpareigojęs pašalinti statybos pažeidžiant teisės aktų reikalavimus padarinius, arba jeigu per nustatytą terminą neįvykdytas privalomasis nurodymas ar nevykdomas privalomasis nurodymas, kurio įvykdymo terminas nenustatytas, surašytą aktą antstolis perduoda antstolio kontoros buveinės vietos apylinkės teismui. Sprendimo arba privalomojo nurodymo neįvykdymo klausimas išsprendžiamas teismo posėdyje. Apie teismo posėdžio laiką ir vietą pranešama išieškotojui ir skolininkui, tačiau jų neatvykimas neklaido išnagrinėti klausimą, kodėl neįvykdytas sprendimas ar privalomasis nurodymas. Teismas, nustatęs, kad skolininkas sprendimo arba privalomojo nurodymo neįvykdė, gali jam skirti iki trijų šimtų eurų baudą už kiekvieną uždelstą įvykdyti sprendimą arba privalomąjį nurodymą dieną išieškotojo naudai.
23. [CPK 771 straipsnio](#) nustatyta tvarka bauda skolininkui už sprendimų, įpareigojančių atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, ir privalomųjų nurodymų neįvykdymą teismo skiriama kaltės pagrindu. Tenkinti antstolio pareiškimą dėl baudos skyrimo skolininkui tokiu atveju teismas turėtų tik nustatęs, kad sprendimas, įpareigojantis skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, ar privalomasis nurodymas neįvykdytas dėl skolininko kaltės, t. y. nėra objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo skolininko, lemiančių tokį neįvykdymą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. sausio 6 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-168-695/2021, 25 punktas).
24. Remiantis formuojama kasacinio teismo praktika, kai yra sprendžiamas klausimas dėl [CPK 771 straipsnyje](#) nustatytų privalomojo nurodymo neįvykdymo padarinių taikymo, visų pirma turi būti nustatytas tokio nurodymo neįvykdymo faktas bei neįvykdymo priežastys, o pagrindą skirti baudą už privalomojo nurodymo dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo neįvykdymą galima konstatuoti tik tuo atveju, jeigu asmuo sąmoningai nevykdo privalomojo nurodymo – nepašalina savavališkos statybos padarinių privalomajame nurodyme nurodytu būdu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. birželio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-204-378/2021, 15 punktas).
25. Bylą nagrinėję teismai nustatė, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimu (iš dalies pakeistas Kauno apygardos teismo 2013 m. birželio 27 d. nutartimi) ir Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimu skolininkas J. G. buvo įpareigotas per teismo nustatytą terminą pašalinti savavališkos statybos padarinius, t. y. parengti teismo sprendimuose nurodytų statinių, esančių žemės sklype (*duomenys neskelbtini*), projektinę dokumentaciją ir gauti statybą leidžiantį dokumentą, o nepavykus savo lėšomis nugriauti teisės aktų reikalavimų neatitinkančius statinius ir sutvarkyti statybvieta.
26. Inspekcija kasaciniame skunde argumentuoja, kad skolininkas J. G. neįvykdė abiejų sprendimų, todėl jam turi būti skiriama [CPK 771 straipsnio 6 dalyje](#) nustatyta sankcija (bauda). Teisėjų kolegija atskirai pasisako dėl kasaciniame skunde nurodytų abiejų teismų sprendimų nevykdymo argumentų ir su jais susijusių teisės aiškinimo klausimų.
27. Pirmą, byloje kilo klausimas dėl Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimo neįvykdymo. Šiuo sprendimu skolininkas J. G. buvo įpareigotas, be kita ko, parengti teisės aktų nustatyta tvarka šaldytuvo (unikalus Nr. *duomenys neskelbtini*, plane pažymėtas 10I1Ž) projektinę dokumentaciją, o šio įpareigojimo neįvykdžius, nugriauti teisės aktų reikalavimų neatitinkančius statinius ir sutvarkyti statybvieta.
28. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad skolininkas šio sprendimo neįvykdė. Teismas nustatė, kad labiau tikėtina, jog minėtas šaldytuvas apdegė (sudegė) 2014 m. gruodžio 28 d. Tačiau pagal teismui pateiktus rašytinius ir vaizdo įrašus (CD su fotografijomis ir USB laikmena su vaizdo medžiaga) bei suinteresuotų asmenų paaiškinimus nustatyta, kad buvusio šaldytuvo vietoje po stogine įrengtos dvi šaldymo kameros. Nors jos technškai gali būti kilnojamos, nėra įmontuotos į grindinį, yra padėtos ant jo, tačiau nagrinėjamu atveju jos yra sandariai integruotos į kitus statinius – stoginės stogas yra ir šaldymo kameros stogas, stoginė turi sienas, kurios apgaubia šaldymo kameras. Be to, šaldymo kameros ribojasi su maisto gamybos patalpomis, iš kurių ir į kurias patenkama per bendras duris, jos yra funkciškai ir technologiškai susietos ir neatskiriamos.
29. Apeliacinės instancijos teismas, nesutikdamas su minėtais pirmosios instancijos teismo nutarties motyvais, nurodė, kad, remiantis antstolio D. Jonaičio 2016 m. rugsėjo 28 d. faktinių aplinkybių konstatavimo protokolu Nr. 157, UAB „Delfa“ 2015 m. balandžio mėn. žalos dydžio įvertinimo aktu Nr. 15-08, antstolio Donato Kisičiaus 2020 m. vasario 11 d. faktinių aplinkybių konstatavimo protokolu Nr. 174/20/015 bei prie jo pridėta filmuota medžiaga, sudegus stoginei, sudegė ir joje buvęs šaldytuvas. Tai, kad šaldytuvas 10I1Ž, kaip nekilnojamojo turto objektas, neegzistuoja, patvirtina ir 2020 m. lapkričio 16 d. Nekilnojamojo turto registro išrašas, iš kurio matyti, jog toks statinys nėra įregistruotas žemės sklype, esančiame *duomenys neskelbtini*. Taigi, apeliacinės instancijos teismas nusprendė, kad byloje esančių aplinkybių visuma patvirtina, jog šaldytuvas 10I1Ž sudegė, todėl Kaišiadorių apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas yra įvykdytas.
30. Inspekcija, nesutikdama su apeliacinės instancijos teismo motyvais, kelia klausimą, ar nagrinėjamu atveju galima laikyti, kad skolininkas įvykdė teismo sprendimą, kai griautino statinio neliko ir skolininkas neinformavo išieškotojos (Inspekcijos), kad ši galėtų užfiksuoti, ar teismo sprendimas įvykdytas visiškai, ir nedelsdamas sunykusį statinį (ar jo dalis) vėl atstatė ar pastatė kitą tokios pat paskirties statinį. Taip pat Inspekcija teigia, kad aplinkybė, jog Nekilnojamojo turto registro išrašė šaldytuvas 10I1Ž kaip nekilnojamojo turto objektas neegzistuoja,

nereiškia, jog faktiškai statinio toje vietoje nėra ir teismo sprendimas yra įvykdytas. Inspekcija 2018 m. rugpjūčio 22 d. patikrinimo aktu nustatė, kad minėtas teismo sprendimas neįvykdytas, nes toje vietoje, kurioje stovėjo neteisėtai pastatytas šaldytuvas (12 kv. m ploto), yra pastatytas naujas šaldytuvas (apie 77 kv. m ploto), o statybą leidžiantys dokumentai nėra gauti.

31. Teisėjų kolegijos vertinimu, [CPK 771 straipsnio](#) 6 dalyje nustatytą sankciją už teismo sprendimo nevykdymą dėl savavališkos statybos padarinių pašalinimo galima taikyti tik tuo atveju, jei asmuo sąmoningai nevykdo teismo sprendimo, įpareigojančio pašalinti neteisėtus padarinius, t. y. nepašalina savavališkos statybos padarinių teismo sprendime nurodytu būdu. Taigi būtinas šios sankcijos taikymo pagrindas yra sąmoningas teismo sprendimo neįvykdymas. Teismo sprendimas, kuriuo asmuo įpareigojamas pašalinti savavališkos statybos padarinius, laikytinas įvykdytu, kai asmuo atlieka reikalaujamus aktyvius teismo sprendime nurodytus veiksmus, t. y. pašalina savavališkos statybos padarinius arba atlieka kitus teismo sprendime nustatytus veiksmus, pavyzdžiui, gauna reikiamus leidimus, kuriais statyba įteisinama. Kita vertus, praktikoje gali susiklostyti aplinkybės, kai teismo sprendimas dėl savavališkos statybos padarinių šalinimo nebegalį būti įvykdytas išnykus savavališkos statybos objektui. Tokiu atveju gali būti laikoma, kad teismo sprendimas yra įvykdytas.
32. Teisėjų kolegijos vertinimu, apeliacinės instancijos teismas išsamiai įvertino byloje esančius duomenis ir pagrįstai nusprendė, kad šaldytuvas (plane pažymėtas 1011ž) sudegė, t. y. jo nebeliko, todėl laikytina, kad Kaišiadorių apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas yra įvykdytas. Inspekcijos kasaciniame skunde nurodomos aplinkybės nepaneigia apeliacinės instancijos teismo padarytų išvadų apie minėto teismo sprendimo įvykdymą. Sprendžiant dėl teismo sprendimo įvykdymo, nagrinėjamu atveju aplinkybė, kad šaldytuvas 1011ž sudegė ir skolininkas neinformavo Inspekcijos apie šią aplinkybę, negali būti laikoma pagrindu spręsti, jog minėtas teismo sprendimas nėra įvykdytas. Minėta, kad [CPK 771 straipsnio](#) 6 dalyje nustatytos sankcijos taikymas yra siejamas su teismo sprendimo nevykdymu, tačiau šiuo atveju nustatė, kad objektas, kuris turėtų būti nugriautas, sudegė, nėra pagrindo spręsti ir dėl minėtos sankcijos taikymo. Inspekcija nepateikė konkrečių argumentų, paneigiančių šią apeliacinės instancijos teismo išvadą. Atitinkamai Inspekcija nepateikė argumentų, koku pagrindu skolininkas J. G. turėjo pareigą sudegus šaldytuvui (plane pažymėtas 1011ž) informuoti Inspekciją apie šį faktą. Todėl manytina, kad byloje yra pakankamai duomenų, pagrindžiančių, jog šis objektas sudegė. Todėl teisėjų kolegija sutinka su apeliacinės instancijos teismo išvadomis dėl Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimo įvykdymo. Taip pat pažymėtina, kad byloje nėra sprendžiamas klausimas dėl vietoje šio sudegusio objekto (šaldytuvo (plane pažymėtas 1011ž)) esančių pastatytų kitų objektų teisėtumo, nes tai nėra šios bylos ginčo dalykas.
33. Antra, byloje keliamas klausimas dėl Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. gruodžio 23 d. sprendimo vykdymo. Šiuo sprendimu skolininkas buvo įpareigotas per vienerius metus nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos teisės aktų nustatyta tvarka parengti projektinę dokumentaciją ir gauti statybą leidžiantį dokumentą stoginės 1211g (unikalus Nr. *duomenys neskelbtini*), esančios *duomenys neskelbtini*, statybai. Taip pat šiame sprendime nustatyta, kad įsigi per nurodytą terminą J. G. šio reikalavimo neįvykdys, per keturis mėnesius nuo šio termino pabaigos jis privalo savo lėšomis nugriauti savavališkai pastatytą stoginę.
34. Pirmosios instancijos teismas, sprenddamas dėl minėto sprendimo vykdymo, nustatė, kad sprendime nurodyta stoginė, plane pažymėta 1211g, nėra nurodyta Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2018 m. gegužės 8 d. J. G. išduotame statybą leidžiančiame dokumente ir statinių projektinėje dokumentacijoje. Taip pat nustatyta, kad dalis stoginės palikta, t. y. nugriauta tik jos dalis. Todėl minėtas teismo sprendimas yra iš dalies neįvykdytas – yra likusi stoginės dalis, nors jos neturėtų būti.
35. Apeliacinės instancijos teismas, nesutikdamas su pirmosios instancijos teismo vertinimu, nustatė, kad labiau tikėtina išvada, jog stoginė 1211g, apie 300 kv. m ploto ir apie 4,5 m aukščio, kurios stogas ir sienos iš išorės apkalti profiliuota skarda, iš vidaus – dailylentėmis, nebeegzistuoja, o galimai jos vietoje yra pastatytas naujas statinys. Taip pat apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad sprendžiant, ar yra tinkamai įvykdytas Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimas, Inspekcija patikrinimo aktuose turėjo pateikti konkrečias išvadas dėl esamo statinio, įvardijamo kaip stoginė, paskirties, apimties, turio, tapatumo su vykdytiname teismo sprendime nurodytu statiniu 1211g, apie 300 kv. m ploto, 4,5 m aukščio, kurio stogas ir sienos iš išorės apkalti profiliuota skarda, iš vidaus – dailylentėmis. Tačiau iš byloje pateiktų aktų nėra aišku, ar stoginė (jos dalis) nugriauta ar pertvarkyta į sandėlį, ar po kilusio gaisro pastatytas naujas kitokios paskirties statinys, dėl kurio įteisinimo privalomi gretimo sklypo savininkų sutikimai.
36. Inspekcija, nesutikdama su apeliacinės instancijos teismo motyvais, nurodo, kad jos pareigūnams atvykus patikrinti teismo sprendimo įvykdymo vietoje, tikrinant statinio atitiktį statinio projektui, pagal kurį išduotas statybą leidžiantis dokumentas, 2018 m. rugpjūčio 20 d. statinių atitikties statinio projektui patikrinimo aktu Nr. SPA-1201 buvo nustatyta, kad nors statinio projekte nurodoma, jog stoginė yra griunama (taip pašalinant savavališkos statybos padarinius), tačiau faktiškai dalis stoginės nenugriauta – savavališkos statybos padariniai nepašalinti.
37. Teisėjų kolegija, įvertinusi kasaciniame skunde nurodytus argumentus, neturi pagrindo nesutikti su apeliacinės instancijos teismo išvadomis. Iš apeliacinės instancijos teismo sprendimo motyvų matyti, kad teismas nepadarė vienareikšmiškos išvados, kad stoginė nebeegzistuoja, o jos vietoje yra pastatytas naujas statinys. Teismas nusprendė, kad, nesant byloje aiškių duomenų apie nurodytą nugriauti stoginę, negalima laikyti, jog Inspekcija įrodė, kad sprendimas nėra įvykdytas. Pažymėtina, kad apeliacinės instancijos teismas, sprenddamas dėl teismo sprendimo vykdymo, vertino Inspekcijos pateiktų duomenų, patikrinimo aktų aiškumą, konkretumą. Teisėjų kolegijos vertinimu, apeliacinės instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad šiuo atveju Inspekcija aiškiai nepagrindė, jog teismo sprendimas neįvykdytas. Pažymėtina, kad abiejonių dėl teismo sprendimo vykdymo kelia ir byloje esantis antstolio D. Jonačio 2021 m. sausio 28 d. pareiškimas, kuriuo antstolis prašė skolininkui J. G. skirti baudą už antstolio reikalavimų nevykdymą. Šiame akte nurodyta, kad sprendimas [Nr. 2-1-548/2013](#) preliminariai įvykdytas – stoginė nugriauta.
38. Teisėjų kolegija taip pat sutinka su apeliacinės instancijos teismo išvada, kad nagrinėjamu atveju būtent Inspekcija turėjo pateikti teismui duomenis, kuriais būtų pagrindžiama, jog Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. gruodžio 23 d. sprendimas nėra įvykdytas. Šiuo atveju Inspekcija, kaip viešojo administravimo subjektas, veikiantis šioje srityje, turėjo pateikti teismui aiškius ir konkrečius duomenis, pagrindžiančius minėto teismo sprendimo neįvykdymą. Nesant byloje tokių duomenų, teisėjų kolegija nusprendžia, kad Inspekcijos kasaciniame skunde nurodyti argumentai dėl Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. gruodžio 23 d. sprendimo neįvykdymo atmestini kaip nepagrįsti.
39. Atsižvelgdama į nustatytas aplinkybes, teisėjų kolegija nusprendžia, kad Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2012 m. spalio 9 d. sprendimas bei Kaišiadorių rajono apylinkės teismo 2013 m. gruodžio 23 d. sprendimas, keik tai susiję su įpareigojimu skolininkui J. G. per teismo nustatytą terminą pašalinti savavališkos statybos padarinius (šaldytuvą, plane pažymėtą 1011ž bei stoginę 1211g), laikytini įvykdytais.

Dėl įrodymų vertinimą reglamentuojančių taisyklių taikymo

40. Inspekcija kasaciniame skunde taip pat kelia klausimą dėl proceso normų, reglamentuojančių įrodymų vertinimą, pažeidimo. Inspekcija argumentuoja, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai vertino byloje esančius duomenis. Inspekcija į bylą pateikė ne vieną teismo įpareigojimo pašalinti savavališkos statybos padarinius įvykdymo patikrinimo aktą (2018 m. kovo 29 d. patikrinimo aktas, 2018 m. rugpjūčio 21 d. patikrinimo aktas, 2018 m. rugpjūčio 22 d. patikrinimo aktas, 2019 m. vasario 19 d. patikrinimo aktas 1 ir 2019 m. vasario 19 d. patikrinimo aktas 2 su priedais (fotofiksacija, situacijos schemomis ir pan.), visuose juose nuosekliai laikosi vienos pozicijos, kad toje vietoje, kurioje statinys (stoginė) turėjo būti pašalintas, faktiškai yra statinys (jo dalis). Be to, jos teigimu, būtent skolininkas J. G. turi pareigą pateikti

neiginčijamus įrodymus, kad teismo sprendimas įvykdytas.

41. Teisėjų kolegija nusprendžia, kad Inspekcijos pateikiami argumentai dėl įrodymų vertinimą reglamentuojančių teisės normų pažeidimo yra nepagrįsti.
42. [CPK 176 straipsnio](#) 1 dalyje nurodyta, kad įrodinėjimo tikslas – teismo įsitikinimas, pagrįstas byloje esančių įrodymų tyrimu ir įvertinimu, kad tam tikros aplinkybės, susijusios su ginčo dalyku, egzistuoja arba neegzistuoja. Pagal [CPK 178](#) straipsnį šalys turi įrodyti aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai yra remiamasi aplinkybėmis, kurių [CPK](#) nustatyta tvarka nereikia įrodinėti.
43. Remiantis [CPK 185 straipsnio](#) 1 dalimi, teismas įvertina byloje esančius įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku ir objektyviu aplinkybių, kurios buvo įrodinėjamos proceso metu, išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymais. Įrodinėjimas civiliniame procese turi savo specifiką – nenustatyta, kad teismas gali daryti išvadą apie tam tikrų faktų buvimą tik tada, kai dėl jų egzistavimo absoliučiai nėra abejonų; išvadą apie faktų buvimą teismas civiliniame procese gali daryti ir tada, kai tam tikros abejonės dėl fakto buvimo išlieka, tačiau byloje esančių įrodymų visuma leidžia manyti esant labiau tikėtina atitinkamą faktą buvus, nei jo nebuvus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. rugpjūčio 25 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-304/2008](#); 2009 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-101/2009](#); kt.).
44. Sprendžiant dėl Inspekcijos nurodytų patikrinimo aktų vertinimo, pažymėtina, kad apeliacinės instancijos teismas minėtus aktus vertino ir dėl jų įrodomosios reikšmės pasisakė. Vien tai, kad Inspekcija nesutinka su apeliacinės instancijos teismo vertinimu dėl minėtų aktais nustatytų faktinių aplinkybių vertinimo, nesudaro pagrindo teigti, jog apeliacinės instancijos teismas pažeidė įrodinėjimą reglamentuojančias proceso teisės normas.
45. Taip pat teisėjų kolegija nepagrįstu laiko Inspekcijos argumentą, kad šiuo atveju būtent skolininkas turėjo pareigą įrodyti, jog teismo sprendimai įvykdyti. Apeliacinės instancijos teismas pagrįstai nusprendė, kad šiuo atveju būtent Inspekcija, teigdama, kad skolininkas teismo sprendimų neįvykdė (neįvykdė tinkamai), turėjo pateikti tai pagrindžiančius įrodymus ([CPK](#) 12, 178 straipsniai).
46. Remdamasi nurodytais argumentais, teisėjų kolegija nusprendžia, kad apeliacinės instancijos teismas tinkamai įvertino byloje esančius įrodymus, tinkamai paskirstė įrodinėjimo našta, todėl Inspekcijos kasaciniame skunde nurodomi argumentai dėl netinkamo įrodymų vertinimo atmestini kaip nepagrįsti.

Dėl bylos procesinės baigties

47. Atsižvelgdama į nustatytas aplinkybes, teisėjų kolegija nusprendžia, kad Inspekcijos skundžiamas apeliacinės instancijos teismo sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas. Apeliacinės instancijos teismas tinkamai įvertino byloje esančius duomenis, išnagrinėjo ginčui aktualias aplinkybes ir teisingai nusprendė, kad šiuo atveju nėra pagrindo J. G. taikyti [CPK](#) 771 straipsnio 6 dalyje nustatytą sankciją. Todėl Inspekcijos kasacinis skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Dėl pateiktų naujų duomenų

48. Suinteresuotų asmenų J. G., D. G. ir UAB „D. G. ir partneriai“ atstovė 2021 m. spalio 25 d. ir 2021 m. spalio 27 d. pateikė teismui informacinius pranešimus, kuriuose nurodo naujas aplinkybes, susijusias su ginčo nagrinėjimu bei pateikia papildomus duomenis. Teisėjų kolegija pažymi, kad [CPK 347 straipsnio](#) 2 dalis neleidžia kasaciniame skunde remtis naujais įrodymais bei aplinkybėmis, kurie nebuvo nagrinėti pirmosios ir apeliacinės instancijos teisme, o pagal [CPK 353 straipsnio](#) 1 dalį kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskųstus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių. Dėl to nauji įrodymai dėl bylos esmės kasaciniame teisme nepriimami. Atitinkamai minėtos teisės normos taikytinos ir dėl kitų kasaciniam teismui pateikiamų dalyvaujančių byloje asmenų procesinių dokumentų. Išdėstytų argumentų pagrindu teisėjų kolegija atsisako tenkinti prašymus dėl naujų įrodymų priėmimo, jų nevertina ir grąžina juos pateikusiam asmeniui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49. Pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. spalio 15 d. pažymą apie išlaidas, susijusias su procesinių dokumentų įteikimu, kasacinis teismas patyrė 21,14 Eur tokių išlaidų. Jeigu ieškinys atmestas, bylinėjimosi išlaidos išieškomos į valstybės biudžetą iš ieškovo, kuris nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo neatleistas ([CPK](#) 96 straipsnio 2 dalis). Kadangi šiuo atveju Inspekcija nuo bylinėjimosi išlaidų atleista ([CPK 83 straipsnio](#) 1 dalies 5 punktas), minėtos bylinėjimosi išlaidos iš jos nepriteistinos.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsniu,

nutaria:

Kauno apygardos teismo 2020 m. lapkričio 24 d. nutartį palikti nepakeistą.

Grąžinti suinteresuotų asmenų J. G., D. G. ir uždarnosios akcinės bendrovės „D. G. ir partneriai“ atstovei advokatei Valdai Grigonytei 2021 m. spalio 25 d. ir 2021 m. spalio 27 d. raštus su priėdais įrodymais.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Donatas Šernas

Dalia Vasarienė